

Niemand leeft voor zichzelf alleen

Vrienden,

Ook dit jaar kunnen we Kerstmis niet vieren zoals we het gewoon zijn. De wereldwijde pandemie is immers nog altijd niet bedwongen. Er is weliswaar al veel gebeurd en er werden snel vaccins gevonden, maar weg is het virus niet. Dat vraagt onverminderd veel verantwoordelijkheidszin van elk van ons. Niet enkel voor onszelf, maar vooral ook voor elkaar.

Er is niet alleen de bedreiging van de pandemie. Er is ook de bedreiging van de armoede. Onderzoek toont aan dat die wereldwijd toeneemt, ook bij ons. Te grote ongelijkheid tussen mensen ondergraaft de sociale vrede. Het is niet goed dat mensen het gevoel hebben dat niet wordt geluisterd naar hen, dat ze niet meetellen.

Ook migratie blijft een enorme uitdaging voor onze samenleving. Ze beroert veler harten. Wat er zich onder meer recentelijk afspeelde aan de grens tussen Wit-Rusland en Polen, is verbijsterend. Ook in Europa en bij ons is het niet altijd duidelijk waar de grens ligt tussen wettelijkheid en menselijkheid.

De overstromingen in de streek van Luik en elders in Wallonië de voorbije zomer blijven in ons geheugen hangen. Het is zoals bij de pandemie: dat het elders wel mogelijk is, dat wisten we, maar niet hier. De ravage was enorm, bij ons nooit gezien. Tegelijk was er de grote solidariteit als antwoord. Dat was hartverwarmend. Die ramp toonde nogmaals hoe ernstig de opwarming van de aarde moet worden genomen. We zijn niet enkel verantwoordelijk voor elkaar, maar voor de hele aarde, ons gemeenschappelijke huis. Na de klimaatconferentie in Parijs deed die van november in Glasgow weliswaar een stap vooruit, maar ze toonde ook schrijnend aan hoe moeilijk het is te komen tot een kordaat en gezamenlijk engagement. Ze leerde vooral goed te beseffen dat die strijd tegelijk de strijd is tegen de groeiende armoede. Zoals paus Franciscus het in zijn encycliek *Laudato si'* schrijft: „De schreeuw van de aarde is ook de schreeuw van de armen.”

Wanneer ik verwijs naar de grote uitdagingen waarvoor we vandaag staan, dan is het niet om een negatief beeld op te hangen van onze tijd. Bij velen leeft immers het besef dat we niet passief mogen toekijken. Dat we niet onverschillig mogen zijn. Dat vrijheid niet mag worden gereduceerd tot mijn individuele vrijheid. Niemand leeft voor zichzelf alleen. We hebben elkaar nodig, we zijn verantwoordelijk voor elkaar. Zonder solidariteit blijft vrijheid uiteindelijk leeg en zonder zin. Juist dat besef kan ons helpen om Kerstmis goed te vieren. Want het brengt ons in herinnering dat God naar ons is toegekomen, dat Hij niet onverschillig is, maar zo solidair, dat Hij mens is geworden zoals wij. Zo veel zijn wij Hem waard.

God heeft ons broze bestaan gedeeld en ons getoond wie Hij is en wat zijn bedoelingen zijn. Niet op de wijze die we spontaan van God zouden verwachten. Hij deed het in de gestalte van een kind. In de gestalte van een vreemdeling die niet wordt aanvaard.

We mogen geen muren optrekken en onze deuren sluiten. Anders dreigt het koud en kil te worden. Een harde wereld, elk voor zich, onverschillig voor hen die buiten staan. Laten we

zoals de herders met een groot en ruim hart naar dat Kind toegaan en in alle eenvoud erkennen: daar ligt onze redding.

Zalig kerstfeest!

+Jozef kardinaal De Kesel
Aartsbisschop van Mechelen-Brussel